

DANIA.

107

Singulæ provinciæ divisæ sunt in HAERRET ut vocant, Sive in dioceses, sub quibus multæ sunt parochiæ, ibi primum de jure disputant, si rixæ fuerint invicem ortæ. Hinc licet appellare ad Iudicem terræ istius. Deinde Cancellarium, postremo ad Regem ac Senatores, ibi finalis sententia promulgatur. Habent jus scriptum, compilatum a Woldeinaro primo, Episcopis ac Senatoribus, Legi naturæ valde congruum, & non multum a Romanis Legibus discrepans, sed quo vigore hujus multo cœtius lites finem assequi possint, lataque sententia paratam habeat executionem; Primi Iudices si iniquam tulerint sententiam in dimidiâ partem bonorum condemnantur, quorum Rex capit dimidiâ, & laesæ sententia iusta, alteram partem. Senatoribus adhibuit Woldemarus primus (ni fallor) Episcopos, quos rursum Christianus 3 propter certas causas ac rebellionem amovit.

Cancellarius Regis, qui plerumque in aula Regem sequitur, habet sibi adjunctos 7 vel 8 Nobiles Secretarios & Scribas, & omnia negotia tractantur a Rege ipso. Si autem aliquid magni accidit, ut de pace aut bello, item de foederibus ineundis, de finibus defendendis sit deliberandum, Conclitum Senatorum a Rege indicatur. Nec licet Regi ullum tributum imponere Regno ac nobilium rusticis, absque consensu Senatorum & Procerum.

Aerarii item Praefectus, qui omnes eius Regni redditus, tam castrorum, quam prædiorum, nec non telonia tamen mari, quam terra colligit, rationes audit, examinat, inquirit, quitantias pecuniam offerentibus reddit, Hic habet adjunctos duos ex nobilitate, & Scribas multos ex Plebe, pro quo labore habet annuatim stipendiū.

TERTIVS, est status Ecclesiasticus, in quo fuerunt Episcopi septem, ut Archiepiscopus Lundensis, Episcopus Roskildensis, Ottoniensis, Ripensis, Wiburgensis, Aboensis & Slesvicensis, ad quem cœteri etiam Canonici referuntur. Hi habent decimas in regno: quæ tamen in provinciis diversis, diverso modo dividuntur; dimidiâ partem decimarum percipiunt Episcopi, dimidiâ Rex, aliquam Canonici, pastores, pars etiam ad ædificandas ecclesiæ contribuitur: & quantum ad Pontificium jus attinet, semper in hoc Regno quemadmodum etiam in Gallia, nominationes & ordinationes prælaturarum Episcopatumque, a Regibus ad hoc usque tempus collatae fuerunt, ut etiam ex responsu Woldemari primi Regis Danæ, ut arbitror, quod hic annexere libuit, constat. Cum Pontifex Romanus a Rege haec & similia postularet, fertur rescripsisse Rex: Regnum habemus a subditis, vitam a parentibus elig, Rionem a Romana Ecclesia, quam si repetis, remitto per præsentes.

O ij

Et